

dnia 16 stycznia 2017 r.

ORZECZENIE
OKRĘGOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO
OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w składzie:

Przewodniczący: r. pr. Waldemar Lewandowski

Sędziowie: r. pr. Agnieszka Superson-Winkowska (sprawozdawca)
r. pr. Anna Jarlińska

Protokolant: r.pr. Sonia Stanik

Przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego: r. pr. Magdalena Kotulla

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 stycznia 2017 r. w sprawie wszczętej na wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przeciwko obwinionemu r. pr. o naruszenie ustawy o radcach prawnych i Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

obwinionemu o to, że:

1. w okresie od czerwca 2012 r. do grudnia 2014 r. nie uiszczał należnych składek członkowskich, działając tym na szkodę Okręgowej Izby Radców Prawnych tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 61 ust. 2, art. 62 ust. 1 i art. 66 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.

ORZEKA

1. uznaje obwinionego r.pr. za winnego popełnienia zarzuczanych mu czynów określonych wyżej i za to na podstawie art. 64 ust 1 i art. 65 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych wymierza mu karę upomnienia.
2. na podstawie art. 70⁶ ust 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych zryczałtowanymi kosztami postępowania w wysokości 1000,00 zł obciąża obwinionego radcę prawnego na rzecz OIRP

Anna Jarlińska

Waldemar Lewandowski

Agnieszka Superson-Winkowska

UZASADNIENIE

W dniu 25 lutego 2016 roku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTED] M. [REDAKTED] K. [REDAKTED] na skutek zawiadomienia Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTED] wszczęła dochodzenie w sprawie nieterminowego opłacania składek samorządowych przez radcę prawnego [REDAKTED] skutkiem czego na dzień 31 stycznia 2016 roku we Wrocławiu zalegał ze składkami członkowskimi na łączną kwotę 5065,00 zł (słownie: pięć tysięcy sześćdziesiąt pięć złotych).

Dnia 2 marca 2016 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTED] skierował do radcy prawnego [REDAKTED] wezwanie do stawienia się na przesłuchanie w charakterze obwinionego, w związku z możliwością popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 61 ust. 2, art. 62 ust. 1, art. 66 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu uchwalonym uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz.U.2016.233 z dnia 25.02.2016 r.), stanowiącego czyn sprzeczny z zasadami etyki radcy prawnego, jak też naruszenie obowiązków zawodowych.

Dnia 31 marca 2016 r. radca prawny [REDAKTED] stawił się na przesłuchanie w charakterze obwinionego, gdzie została mu ogłoszona treść postanowienia z dnia 30 marca 2016 r. o przedstawieniu zarzutów nieuiszczania składek członkowskich z tytułu przynależności do samorządu radców prawnych skutkiem czego na dzień 31 stycznia 2016 r. [REDAKTED] zalegał ze składkami członkowskimi na łączną kwotę 5065,00 zł (słownie: pięć tysięcy sześćdziesiąt pięć złotych), tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 61 ust. 2, art. 62 ust. 1, art. 66 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz.U.2016.233 z dnia 25.02.2016 r.) wraz z uzasadnieniem.

Dnia 31 marca 2016 r. odbyło się przesłuchanie radcy prawnego [REDAKTED] w charakterze obwinionego w sprawie. Obwiniony w toku przesłuchania przyznał się do popełnienia zarzucanych mu przewinień dyscyplinarnych. Ponadto oświadczył, że nieuiszczanie przez niego składek od początku 2011 roku było spowodowane zamiarem wystawienia rachunku z tytułu sprawowania patronatu i potrącenia należności, o czym jednak później zapomniał. Następnie obwiniony wyjaśnił, że od 2012 roku rozpoczęły się jego problemy finansowe i osobiste, które spowodowały, że za wyjątkiem regulowania zobowiązań publicznych (ZUS) zaprzestał regulowania innych składek. Obwiniony wyjaśnił, że „W chwili obecnej mam zamiar w ciągu 1-2 miesięcy mam zamiar uregulować wszystkie zobowiązania, uregulować także zobowiązania wobec samorządu radców prawnych. Nie mam innych okoliczności na moje usprawiedliwienie. Nie prosiłem o prolongatę płatności składek, jak też o rozłożenie ich na raty, gdyż nie przewidywałem, że moje kłopoty finansowe potrwać tak długo, miałem nadzieję z każdym rokiem, że zacznę spłacać zaległe składek, nie

zakładałem z góry ich niepłacenia. Zamierzam na bieżąco regulować składki, oprócz tego, że będę sponował zaległe. Zamierzam sponowatę bieżących składek rozpocząć od marca br.” (k. 20 akt sprawy).

Następnie, w okresie od kwietnia do maja 2016 r. radca prawy [REDAKTOWANE] uregulował płatności bieżących składek za miesiące styczeń, luty oraz marzec 2016 r., a także przelał kwotę w wysokości 675 zł tytułem zaległości. (k. 21 akt sprawy). Dalej, w lipcu 2016 r. dokonał przelewu kwoty 3375,00 zł tytułem bieżących składek (kwiecień – lipiec 2016 r.) oraz tytułem zaległości (k. 25 akt sprawy). Jednakże w związku z nadal pozostającą do zapłaty częścią zaległości, po uprzednim zainicjowaniu kontaktu przez Biuro Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP [REDAKTOWANE] radca prawy [REDAKTOWANE] złożył wniosek o czasowe wstrzymanie podejmowanych wobec niego czynności w ramach toczącego się postępowania dyscyplinarnego i zadeklarował ostateczną sponowatę zaległości do końca września 2016 r. (k. 26-28 akt sprawy). Nie mniej jednak ze względu na błędne skierowanie wniosku, konieczne było jego ponowne złożenie, co ostatecznie zostało wykonane przez radcę prawnego [REDAKTOWANE] dnia 10 sierpnia 2016 r, (k. 29-32 akt sprawy).

W rezultacie wyżej opisanych działań radcy prawnego [REDAKTOWANE], Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTOWANE] M. [REDAKTOWANE] K. [REDAKTOWANE] dnia 22 sierpnia 2016 r. wydała postanowienie o zawieszeniu dochodzenia. Radca prawy [REDAKTOWANE] kontynuował regulowanie bieżących składek, jednakże pomimo upływu zadeklarowanego terminu, tj. końca września 2016 r. nie uiścił kwoty tytułem nieopłaconych zaległych składek w wysokości 2190 zł, wobec czego Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTOWANE] M. [REDAKTOWANE] K. [REDAKTOWANE] postanowieniem z dnia 14 listopada 2016 r. podjęła zawieszone dochodzenie (k. 39 oraz 41 akt sprawy).

Dnia 23 listopada 2016 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTOWANE] M. [REDAKTOWANE] K. [REDAKTOWANE] wszczęła postępowanie dyscyplinarne w sprawie nieterminowego opłacania składek samorządowych przez radcę prawnego [REDAKTOWANE] wraz z wnioskiem o jego ukaranie, za to, że będąc wpisanym na listę radców prawnych prowadzoną przez Okręgową Izbę Radców Prawnych [REDAKTOWANE] wbrew obowiązkowi nie uiszczał składek członkowskich z tytułu przynależności do samorządu radców prawnych, skutkiem czego na dzień wszczęcia postępowania obwiniony zalegał ze składkami członkowskimi na łączną kwotę 2190,00 zł za okres:

- od czerwca 2012 r. do grudnia 2012 r.
- od stycznia 2013 r. do grudnia 2013 r.
- od października 2014 r. do grudnia 2014 r. (k. 43-47 akt sprawy)

działając tym na szkodę samorządu radców prawnych – Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTOWANE] do której przynależy, tj. za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 61 ust. 2, art. 62 ust. 1, art. 66 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz.U.2016.233 z dnia 25.02.2016 r.) poprzez naruszenie etyki radcy prawnego, jak też obowiązków zawodowych.

Na posiedzeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w [REDAKTOWANE] w dniu 16 stycznia 2017 r. obwiniony wyjaśnił, że nie płacił składek, jednak ostatecznie składki zostały przez niego uregulowane - na dowód czego przedstawił potwierdzenie przelewu w kwocie 2190,00 zł. Jednocześnie obwiniony złożył wniosek w trybie art. 387 § 1 k.p.k. o dobrowolne poddanie się karze upomnienia. Następnie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał za ujawnione dowody wymienione we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego

Po przeprowadzeniu posiedzenia oraz wysłuchaniu stron Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

Należy uznać radcę prawnego [REDAKTOWANE] winnym nieopłacania należnych składek członkowskich na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTOWANE] na łączną kwotę 2190,00 zł (słownie: dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt złotych) na dzień 23 listopada 2016 r., tj. dzień popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu postanowień art. 61 ust. 2, art. 62 ust. 1, art. 66 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz.U.2016.233 z dnia 25.02.2016 r.).

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż na podstawie art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, radca prawny obowiązany jest stosować się do uchwał organów samorządu radców prawnych. Zgodnie zaś z art. 62 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, radca prawny zobowiązany jest współdziałać z organami samorządu radców prawnych w sprawach związanych z jego funkcjonowaniem i zadaniami oraz w sprawach wykonywania zawodu i przestrzegania Kodeksu. Obowiązek respektowania powyżej opisanych obowiązków radcy prawnego wobec samorządu nie budził nigdy wątpliwości w orzecznictwie (Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1990 r., III PZP 2/90).

Wskazać w tym miejscu należy, że obwiniony podjął współdziałanie z organami samorządu radców prawnych zarówno na etapie dochodzenia prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego, jak i na etapie samego postępowania dyscyplinarnego prowadzonego przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny - poprzez kontynuację regularnego opłacania bieżących składek, jak również poprzez ostateczne uregulowanie zaległej części składek oraz czynny udział obwinionego w postępowaniu.

W dalszej kolejności należy wskazać, iż na podstawie art. 66 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, radca prawny zobowiązany jest do terminowej zapłaty składki członkowskiej oraz składki na ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej. Zgodnie natomiast z utrwalonym orzecznictwem, *radcą prawnym w rozumieniu przepisów ustawy o radcach prawnych jest osoba, która posiadając odpowiednie kwalifikacje zostanie wpisana na listę radców prawnych i złoży ślubowanie, chociażby zawodu radcy prawnego nie wykonywała. Status radcy prawnego wiąże się z uprawnieniem do wykonywania zawodu radcy prawnego, a nie jego faktycznym wykonywaniem i utrata tego statusu następuje z chwilą skreślenia z listy radców prawnych. Odmowa płacenia składek członkowskich, będąca obowiązkiem radcy prawnego uzasadnia odpowiedzialność dyscyplinarną radcy prawnego, jeżeli odmowa płacenia składek ma charakter zawiniony* (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca

1985 r. I PA 20/85). *Płacenie składek członkowskich na rzecz samorządu jest ustawowym obowiązkiem radcy prawnego wobec tego samorządu* (Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1990 r., III PZP 2/90). *Radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione niepłacenie składek na rzecz samorządu radców prawnych* (Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1990 r. III PZP 2/90).

Zgodnie z piśmiennictwem: „(...) Zgodnie z Orzeczeniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z 11.10.2013 r. (WO-57/2013, niepubl.) wydanym na gruncie KERP z 10.11.2007 r., ale z całkowicie aktualną tezą: „Art. 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego nakłada na radcę prawnego obowiązek współdziałania z organami samorządu w sprawach związanych z jego funkcjonowaniem i zadaniami oraz w sprawach wykonywania zawodu i przestrzegania Kodeksu. Nie ulega wątpliwości, iż brak realizacji orzeczeń sądów dyscyplinarnych poprzez niezapłacenie orzeczonej kary pieniężnej i kosztów postępowań, do których prowadzenia samorząd jest zobowiązany przepisami ustawy, narusza ten obowiązek. Długi okres od zasądzenia wspomnianych należności, brak jakiegokolwiek wpłaty z tego tytułu oraz absolutna bierność obwinionego wpływają dodatkowo na surowość w ocenie jego zachowania (...)” (Art. 66 KERP red. Scheffler 2016, wyd. L. Korczak; Kodeks Etyki Radcy Prawnego. Komentarz red. Dr Tomasz Scheffler 2016).

Obowiązek uiszczenia składki członkowskiej oraz ubezpieczeniowej wygasa ostatniego dnia miesiąca, w którym ustała przynależność do samorządu zawodowego radców prawnych albo nastąpiło zdarzenie, które zgodnie z przepisami odrębnymi lub na mocy Uchwały nr 7/VIII/2010 Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 10.12.2010 r. w sprawie wysokości składki członkowskiej oraz składki ubezpieczeniowej, zasad ich uiszczania i podziału oraz Funduszy Celowych Krajowej Izby Radców Prawnych, powoduje zwolnienie z obowiązku uiszczania składki.

Uiszczanie składek na rzecz samorządu zawodowego jest jednym z podstawowych obowiązków radcy prawnego. Obowiązek ten jest niezależny od faktycznego wykonywania zawodu lub udziału w spotkaniach czy zgromadzeniach Izby. Co więcej, okoliczności zwalniających z tego obowiązku jest niewiele, a z okoliczności przedmiotowej sprawy nie wynika, aby doszło do ziszczenia którejkolwiek przesłanek uprawniających do zwolnienia z obowiązku uiszczania składki członkowskiej oraz składki ubezpieczeniowej. W związku z powyższym, w ocenie Sądu, działanie radcy prawnego było zawinione, a co za tym idzie podlega on odpowiedzialności dyscyplinarnej.

W zakresie wymiaru kary za przewinienie dyscyplinarne - wzięwszy pod uwagę całokształt okoliczności sprawy oraz postawę obwinionego, tj. współdziałanie z organami samorządu radców prawnych (Rzecznikiem Dyscyplinarnym oraz Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym) w toku prowadzonego dochodzenia i, będącego jego konsekwencją, postępowania dyscyplinarnego, uiszczenie zaległych składek oraz złożenie wniosku w trybie 387 § 1 k.p.k. o dobrowolne poddanie się karze upomnienia – sąd uznał, że karą, która pozwoli zrealizować cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć względem obwinionego, będzie zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 233 ze zm.) kara upomnienia.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 233 ze zm.), karami dyscyplinarnymi wobec radcy prawnego są upomnienie, nagana, kara pieniężna, zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na czas od trzech miesięcy do pięciu lat oraz pozbawienie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego.

Biorąc pod uwagę charakter przewinienia, postawę obwinionego w toku postępowania, oraz fakt, że obwiniony uiszczył wszystkie zaległe składki jeszcze w toku postępowania, w ocenie sądu najłżejsza spośród kar dyscyplinarnych, tj. kara upomnienia, w zupełności wypełni wszystkie funkcje, jakie przypisywane są instytucji kary. W przedmiotowej sprawie, zważając na całokształt okoliczności sprawy, sąd uznał więc za celowe zastosowanie orzeczonej kary.

Charakter przewinienia, postawa obwinionego oraz fakt, że obwiniony uregulował wszelkie zaległe składki, zaś bieżące składki reguluje terminowo wskazuje na niecelowość wymierzenia obwinionemu kary pieniężnej. Obowiązek uiszczenia kosztów postępowanie w zryczałtowanej kwocie 1000,00 zł sam w sobie stanowi wystarczające jednorazowe obciążenie finansowe uzasadnia niezastosowanie kary pieniężnej w przedmiotowej sprawie.

Ze względu na powyższe należało orzec jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach postępowania oparto o art. 70⁶ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 233 ze zm.) mając na względzie, iż wydane zostało orzeczenie o ukaraniu.

Pouczenie: Zgodnie z art. art. 70⁴ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 233 ze zm.) od niniejszego orzeczenia przysługuje odwołanie stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu niniejszego orzeczenia wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia odwołania.

